

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

3. Alii ad æternitatem naturæ ductus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77028](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77028)

Consideratio III. de Aternitate.

Delectatio nem mortale peccatum esse. Delectationem moro-
sam vocant eam, cum quis impuram & libidinosam
cogitationem animo volvens, non quidem statuit re-
parare quod cogitat, sed cogitatu illo suo sciens & vo-
lens immoratur & delectatur. Ergo cogitationi unice
rogos aternos Deus decreverit: & quæ hæc aequalitas
est, peccato momentaneo, quod nemini noceat, suppli-
cium aeternum statueret: ut quid beatus David vocife-
ratur: *Confitemini Domino quoniam bonus, quoniam in æ-*
ternum misericordia eius, ut quid hoc vices septies repe-
tit, si Deus tam severus est? Ad hæc respondet D. Au-
gustinus, D. Gregorius, D. Thomas Aquinas, alii:

Culpam in quovis mortali peccato ex natura sua esse
infinitam, quia peccatum injuria est infinitam Dei
majestatem. Accedit & illud, quod qui moritur pec-
cati letalis conficius, nec doler admitti, tantumdem
facit ac si aeternum peccasset, si quidem ei aeternum
vivere concessum fuisset. Peccando voluntatem non
amittit iste, sed vitam, semper peccaturus, si semper
victurus; ita non peccare delit, sed vivere. Insu-
per & istud hic considerandum: damnatum homi-
nem, quantumcunque debitorum persolvat, nunquam
tamen satisfacere. Cum enim ut hostis, apud Deum in
gratia non sit, solutio ejus digna non est, quæ acceptetur,
quando nec ipse homo est acceptus: sed nec debi-
torum quidquam persolvit talis, cum nihil faciat, sed so-
lum pariat eas, quibus invitus plectitur, penas. Ab
exemplo res magis patebit. Debat quis vicino mille
philippeos, quos ab illo accepit, domum suam censui
perpetuo subiciens, pensum quotannis soluturus. Intra
vixit annos totidem philippeos persolvit vicino,
quot ab eo accepit, num ergo ab omni jam debito li-
ber, nil restat solvendum, totum omnino pecunie cap-
tur; quod tam integrè solvendum remanet, ac si nil
unquam fuisset exolutum. Ea enim talium convento-
rum lex est, ut numerata pecunie caput semper integ-
rum permaneat, etsi redditus annuus semper persol-
vatur. Sic proflus damnati quidquid demum pœna-
rum persolvant, ære tamen alieno nunquam exeunt.
Aeterni debitorum, perpetui Deo tributarii. Itas vari-
cinatur: Et erit fortitudo vestra ut favilla stuppa, & opus
vestrum quasi semilla, & succenderetur utrumque simul & non
erit qui extinguat.

Tiberium Cæsarem olim, narrat Suetonius, in re-
cognoscendis custodiis cuidam pœne maturitatem pre-
cantu respondisse: *Nondum tecum in gratiam redii*. Chri-
stus iustissimus iudex, non tyrannus, non Tiberius est,
sed, etsi damnatus quispiam post mille annos in flam-
mis exactos mortis maturitatem rogaret, idem tamen
ei responderet: *Nondum tecum in gratiam redii*. Roget
hoc idem post alios mille annos, idem audiet: *Nondum
tecum in gratiam redii*. Roget hoc post centum millia an-
norum, non aliud respondebitur. Roget hoc post ali-
quot miliones annorum, idem semper Christus iudex
opponet: *Nondum tecum in gratiam redii*, nec redibo; re-
dire olim volui, gratiam meam millies atque millies ti-
bi obtuli, sed tu repulisti eam. Amicus esse volui, imò
pater, sed tu nolui esse filius. Dissimulavi, tacui, ex-
pectavi, quadraginta, quinquaginta, sexaginta annis,
si forsitan mutares animum & vitam, sed nulla secuta est
seria aut constans pœnitentia; depexisti omne consi-
lium meum, & inceptationes meas neglexisti; exosam
habuisti & detraxisti universa correptioni meæ. Come-
de igitur fructus vite tue, tuisq; consiliis saturare. Ego in in-
teritu tuo ridebo aeternum, nec tibi aliud iustitia mea
post infinita secula respondebit, quam quod nondum re-
cum in gratiam redierim. O superbi! ò Deus! ò peccatum!
ò præcipitium humani generis, in barathrum tormen-
torum, in Aternitatis luctuosissimam abyssum! sed ju-
stus es Domine, & rectum iudicium tuum. Iustum est, æ-
quum est, ut qui per pœnitentiam oblata nunquam uti

Tom. I.

voluit misericordia, per pœnam semper intentatâ pu-
niatur iustitia.

III. Alii ad Aternitatem naturæ ductus.

Ed ad naturæ magisterium redeo circa aternitatis
considerationem. Thermae reperiantur in monti-
bus & scopulis, tantâ talique sonantium aquarum col-
lisione & murmure, ut qui illos valetudinem curaturi
conveniunt, si primo thermarum ingressu, certum
symphonie genus, & instrumenta sibi musica se audi-
re imaginentur, tam assiduo fragore aures illis obtun-
dantur, ut musica initio suavissima, imaginatione
diuturna in fastidium & cruciatum abeat: ii verò qui
tympantum sibi, aut sonorum magis instrumentum
imaginari sunt, demum penè infantiam, ob molestissi-
mum assidue obturbantem strepitum. Etiam sic ad
cogitandam Aternitatem ducimur. Sub montibus illis
inferorum claustris clamor ille, ploratus, fragor, ulu-
latus qui primo ingressu cepit, nunquam desinet, au-
res & non imaginationem tantum cruciabit assidue,
nec assuetudine quidquam hunc mitigari poterit. Ita
è contra inter beatos caeleste illud Trisagion, Sanctus,
Sanctus, Sanctus, non tantum nec minimum radii
creabit, sed novâ semper voluptate audietur.

Christus cum Samaritanâ feminâ collocutus, men-
tionem aternitatis aternæque vitæ ultra quam viget
injecit, & *Qui autem biberit ex aquâ quam ego dabo ei, non
stiet in aeternum, sed stiet in eo fons aquæ salientis in vitam
aeternam*. Utinam & nos cum Samaritide hos fontes fi-
toremus, & seriis precibus rogaemus: O Domine, da
mihî hanc aquam, ut non sitiam: da, ò Christe vel gut-
tulam hujus aquæ, vel aliquod saltem desiderium atern-
næ vitæ.

Sed aliud habet quod monstret Naturæ. Anno post
Virginis partum octogesimo primo (uti Suetonius, c. 8.
Dio & Plinius Secundus fusiùs memorant) Calendis
Novembribus, horâ septimâ, ad montem Vesuvium
in Campaniâ horribilis flammarum eruptio facta est,
quam præcessit insula, siccitas, & graves terræ mo-
tus: auditi etiam subterranei sonitus, velut si tonitrua bilis flam-
mugirent: dein mare fremere & magnum fieri, calum marum e-
omne resonare, quasi montes in conflictum corruer-
rent, tum verò ingentia saxa subilire, mistis fumo
flammisque, ær omnis infici, sol ipse occultari. Un-
de perisique persualum, mundum in chaos redigen-
dum, aut igne absorbendum. Tanta namque copia ci-
neris effusa est, ut terram, mare, ærem compleret, ho-
minibus, prædiis, pecoribus maximo illato damno, pi-
scibus atque volucris negatis, duabus urbibus, Her-
culago & Pompeiis, dum populus in theatro specta-
ret, penitus obrutis. Atque hæc aliâque id genus ca-
vernosa præcipitia & montium juga, quæ continuis igni-
bus flagrant, nec tamen unquam consumuntur aut de-
flagrant, viva exempla à Deo hominibus data esse in-
cendii apud inferos. TERNI, quo fontium corpora
semper urentur, nunquam comburentur. Tertullianus
pœ. c. 48. in Minut. in
Oscavio. Pacian de
pœn. & conf.

Ipsum denique tempus nostrum, signum est &
quasi vestigium Aternitatis. Cuperet natura, è signo
signarum disceremus, nostroque tempore Aternita-
tem illam metiremur. Augustinus: *Inter temporalia*,
inquit, & aterna hoc interest, quod temporalia plus ali-
gantur, antequam habeantur, vilescant autem cum non ad-
venerint, non enim satiat animum, nisi incorruptibilis gaudii
vera & certa Aternitas: Aeternum verò ardentius diligitur aeterna,
adeptum, quam desideratum; quia ibi plus adeptura est cha-
ritas, quam fides credidit, aut spes desideravit. Ah! quomodo
non sorder nobis terra, brevi deferenda, cum calum aspici-
mus, aeterno domino possidendum?

A 3

CON.